



EDITORIAL

## Ihunong ang teroristang pagpamomba gikan sa kahanginan!

**A**ng pagpanghulog og mga bomba gikan sa kahanginan sa mga helikopter ug eroplanong iggugubat, lakip ang paggamit sa mga *drone* alang sa sarbeylans sa ginalunsad nga gyera kontra-gerilya, lapas sa internasyunal nga makitawhanong balaod nga nagagiya sa kondukta sa gyera. Kinahangalang ihunong ug ibawal ang paggamit sa maong mga armas.

Sobra kaayo ang ginahulog nga tone-toneladang bomba, ginapalupad nga *rocket*, ginabugang mga bala sa masinggan, ug pagpanganyon sa militar. Ang maong kusog nga armas nga kasagarang ginagamit pangguba sa mga tangke ug bilding, nagabunga og grabeng kadaut sa kinabuhi ug kinaiyahan. Labing bangis ang paggamit sa Armed Forces of the Philippines (AFP) og “proximity fuse” aron pabusikaron ang bomba pipila ka metro ayha kini mobugsok sa yuta nga nagbunga og mas grabe pang kadaut.

Gipalambo sa AFP ang katakus niini sa pagpunting sa pagabombahang target gamit ang mga *drone* alang sa pagpaniktik gikan sa kaha-

nginan (pagkuha og litrato, *thermal imaging* ug elektronikong pagpaniktik) sa halapad nga kayutaan. Nakasumpay kini sa lokal nga mga espiya ug mga kahimanang paniktik aron puntingon ang mga pwesto sa Bagong Hukbong Bayan (BHB).

Aduna nay pipila ka higayon nga miigo ang mga bomba sa mga pwesto o kampo sa BHB nga hinungdan sa pagkamatay sa daghang ihap sa Pulang mangugubat, sama sa pagkaka-las sa 20 sa Dolores, Eastern Samar niadtong Agosto 16, 10 sa Gingoog City sa Misamis Oriental niadtong Mayo 10, 2020, ug pito sa Sta. Teresita, Cagayan Valley niining Setyembre 21. Sagad nga ginahimo ang pagpamomba sa mga napunting nga

pwesto sa BHB sa kaadlawon.

Ang paggamit sa hilabihan ka kusog nga armas sukwahi sa mga prinsipyo sa makitawhanong balaod nga nagkanayon nga ang paggamit lamang sa hustong kusog para makab-ot ang usa ka partikular nga tinguhang militar nga dili magresulta og grabeng kadaut sa armadong kasangka ug dili sukwahi sa kung unsa lamang ang matarong ug makitawhanon.

Gipahimuslan sa AFP ang superyoridad niini sa kahanginan sa pagpanghulog og bomba batok sa BHB nga walay katakus nga magdepensa ug walay puruhan nga makasukol. Dili gyera ang maong pamaagi sa dinaghang pagpukan, kundili brutal ug madugoong pagpatay. Ginaingon sa prinsipyo sa pagkadungganon nga ang katungod nga pukanon ang kaway makatarunganon lamang kung kini anaa sa banatan. Sa pagpanghulog og bomba pipila ka kilometro gikan sa kahanginan, ginapakita sa AFP

ang kawalay dungog ug katalawan.

Bisan og nagagamit na og mga *drone*, mas sagad pa gihapong makatunong ang mga bomba sa AFP ug makaigo, nagadaut ug nagasabwag og hilo sa mga umahan sa kapatagan nga duul sa mga komunidad, sa mga umahan sa kabukiran, sa mga lugar sa pangayam, ug mga tinubdan sa tubig, pagkaon, tambal ug uban pang rekursong gipanginabuhian sa masa. Kanhi lang, nagresulta sa pagkasunog sa dakung bahin sa kabukiran ang grabeng pagpamomba.

Adunay mga higayon nga nangahulog og bomba ug nangistraping ang AFP duul sa mga komunidad nga walay tinong target. Gibutang niini sa peligro ang kinabuhi sa mga sibilyan ug nagsabwag og grabeng kahadlok. Subli-subli ang mga kaso nga napugos ang mga tawo nga magbakwit. Aduna nay pipila ka kaso sa mga sibilyan ang namatay bisan og wala direktang naigo tungod sa kalisang nga gibunga sa pagpamomba. Ang makabungol nga hagonghong sa dinugay nga pag-alirong sa mga *drone* sa ilang mga komunidad ug kabuki-

ran mitugaw sa kahilum ug nagbunga og grabeng kakulba sa masa. Namomba ang AFP aron hadlukon ang masa ug paluhuron sila sa gahum sa militar. Kini walay laing tumong kundili terorismo gikan sa kahanginan.

Binilyong piso ang giusik-usikan sa AFP sa halos adlaw-adlaw nga pagpapalupad og mga *drone*, helikopter ug eroplanong iggugubat. Pipila ka bilyong pisong balor sa mga bomba, *rocket* ug mga bala ang ginausik-usikan sa maong mga armas sa terorismo. Ginasayang ang ingon niini kadakung pondo samtang walay trabaho, ubos ang sweldo ug kita ug padayon nga pagsaka sa presyo sa mga palaliton.

Kinahanglang magkahiusa ang katawhang Pilipino batok sa brutal ug teroristang pagpamomba gikan sa kahanginan sa AFP. Kinahanglang mobarug ang mga tigpanalipud sa tawhanong katungod ug kalinaw, mga abugado ug ekspertong ligal, ug tanang nagmahal sa demokrasya, aron iaslang ang mga lakang aron ibutyag, batikuson ug iduso ang

pagbawal sa paggamit sa mga armas sa terorismo sa estado. Kinahanglang ibutyag sa internasyunal nga komunidad ang kahiwian sa teroristang pagpamomba sa Pilipinas ug makighiusa sa lain pang katawhang nahiagum sa grabeng kabangis sama sa Palestine, Yemen, Syria, Kurdistan, Afghanistan, Pakistan ug uban pang nasud. Ibutyag ug makmakon ang pagsuporta sa imperyalismong US sa teroristang pagpamomba sa pasistang rehimeng Duterte.


Kinahanglang padayon nga magpakahanas ang BHB sa gerilyang pakiggubat aron pakyason ang teroristang pagpamomba sa AFP. Tanang yunit sa BHB, gamay o daku, kinahanglang hugot huptan ang mga gitibuok nga mga palisiya sa seguridad. Kinahanglang magpakamaayo ug magmamugnaon sa sekreto nga paglihok aron ipabiling buta ug bungol ang kaaway ug hikawan ang mga drone ug uban pang himan sa kaaway sa pagpaniktik.

Kinahanglang ipabilin sa tanang yunit sa BHB ang taas nga ang-ang sa pagkamalihukon ug kapasidad sa paspas nga pagbalhin-balhin aron malikayang matumbok ug mapunting sa kaaway. Kinahanglang sub-sub nga palaparon sa tanang yunit sa BHB ang ginalihukan niining erya. Likayan ang labing pagkakampante o pagluag nga nagatumaw sa panahon nga adunay naangkong kalam-pusan sa gimbuhatong militar man o sa gimbuhatong masa.

Kinahanglang padayon nga ipataas sa BHB ang kapasidad nga maglunsad og mga opensiba batok sa mga kahimanang pangkahanginan sa kaaway. Bisan wala kitay mga himang *anti-aircraft*, mamahimong gamiton sa mga isnayper nga Pulang mangugubat ang mga riple batok sa mga helikopter sa kaaway kung ubos ang lupad o kaha naga-tugpa sa mga bukid ug sulod sa mga sonang gerilya.

Tungod sa nagkadakung papel sa mga himang pangkahanginan sa mga operasyong kontra-gerilya, sa dili magdugay mamahimong magsalig dinhi ang mga tropang pangkati sa

*"Ihunong..." ipadayon sa panid 3*



Bolyum LII Ihap 21 | Nobyembre 7, 2021

## Unod

**Editoryal:** Ihunong ang teroristang pagpamomba gikan sa kahanginan! 1

Mga bakak sa pagpatay kang Ka Oris 3

Sa matag moulan og kabangis 4

Lima ka mag-uuma sa Masbate, gimasaker 5

Teror sa Abra-Apayao 5

Mga protesta 5

Gama sa militar nga mga kahugpungan, mini 6

Asdang, mga mamumuo sa ST! 7

Unsa ang RCTU? 7

Opensiba sa BHB sa Iloilo 8

Sundalong naglasong sa Bukidnon, gidumog 8

Sa mubong pagkasulti 9

Irolbak ang presyo sa lana! 10

Grupong Palestino, gideklarang terorista 10

Ang Ang Bayan ginamantala duha ka hugna matag bulan sa Komite Sentral sa Partido Komunista ng Pilipinas

# Pagpatay ug mga bakak sa AFP mahitungod sa pagkamatay ni Ka Oris

Hugot nga ginakundena sa Partido Komunista ng Pilipinas (PKP) ang Armed Forces of the Philippines (AFP), partikular ang 4th ID, sa walay dungog nga binuhatan sa pagpatay kang Ka Oris (Jorge Madlos) ug sa kauban niyang medik nga si Ka Pika. Ginakundena usab niini ang misunod nga engrang-deng pasundayag sa midya ug mga bakak sa mga dagkung upisyal militar para tabunan ang ilang krimen.

Si Ka Oris, 72, gituboy nga myembro sa Komite Sentral, Kawanihan sa Pulitika ug Komiteng Tigpatuman sa PKP. aduna siyay taas nga katungdanan ug nahimong tigpamaba sa National Operational Command (NOC) sa Bagong Hukbong Bayan (BHB). Usa siya sa mga unang kadre sa partido nga nagtukod sa BHB sa Mindanao. Isip parangal, gideklara sa PKP isip Pangkali-butang Adlaw sa Paghandum alang kang Ka Oris ang Nobyembre 7. (*Para sa tibuok parangal sa PKP, basa-ha ang espesyal nga isyu sa Ang Bayan, Nobyembre 2, 2021.*)

*"Thunong..." gikan sa panid 2*

kaaway. Atubangan niini, kinahanglang labaw pang magpakahanas ang BHB sa paggamit sa bentahe niini sa kayutaan ug suportang masa aron targeton sa mga taktikal nga opensiba ang huyang ug nabulag nga yunit sa kaaway.

Giya ang prinsipyong gisulti ni Mao: "ang mga katawhan, dili ang mga butang, ang mahukmanon," kinahanglang pakusgon sa tanang Pulang manguubat ang ilang kaisog, determinasyon, kaandamon sa sakripisyo ug kahibalo sa padayon nga pag-asdang sa gubat sa katawhan. Ipataas ang pulitikanhon ug pang-ideolohiyang kalig-on sa tanang yunit sa BHB samtang ginapaasdang ang malungtarong gubat sa katawhan aron makab-ot sa katawhang Pilipino ang nasudnong kagawasan ug demokrasya. AB

Sukwahi sa ginapakaylap sa militar, wala namatay sa engkwentro sila Ka Oris ug Ka Pika. Nagsakay sila og habalhabal ug nagbyahe gikan sa sentro sa lungsod sa Impasug-ong Bukidnon padulong sa nasudnong haywey sa dihang giambus sila sa mga sundalo sa 403rd IBde. Nagbyahe sila niadtong panahona para sa regular nga tsek-ap sa panglawas ug pagpatambal. Pareho silang dili armado ug walay katakus nga mosukol.

Upat ka oras human ang pagpatay, gialurangan sa mga FA-50 fighter jet ug mga helikopter ang Sityo Gabunan, Barangay Dumalaguining, sa parehong lungsod. Pagkaugma, Oktubre 30, giutingkay kuno sa mga yunit sa militar ang gibombahang dapit. Sa di katoohang istorya, gipagawas sa AFP nga "nakaengkwentro" bandang alas-11 sa buntag sa militar ang yunit sa BHB nga nahisakupan ni Ka Oris ug Ka Pika. Didto kuno nila "nakuha" ang patayng lawas sa duha.

Dili makapagawas ug bisan unsang litrato sa nahitaboan sa engkwentro ang AFP. Tanan nga mga litrato sa lawas ni Ka Oris pinadul-it nga gikuha. Sa mga litrato, nakaahit ang bungot ug taas nga bangas ni Ka Oris, butang nga ginabuhat lamang niya kun mubiyahe siya ug kinahanglan bag-ohon ang iyang dagway.

Aron ipugos ang bakak nga "engkwentro," balik-balik pang gibomba sa AFP ang bukirong bahin sa Dumalaguining niadtong Nobyembre 2.

Nagmugna pa og istorya ang militar nga kanunay kuno naga-adto



si Ka Oris sa Cagayan de Oro para magpa-dialysis. Walay sakit sa kidney si Ka Oris. Ang iyang balatian resulta sa pagdaut sa iyang pantog, nga labaw sa tulo ka dekada na iyang ginaantos.

Niadtong Nobyembre 3, gisunog sa AFP ang ebidensya sa ilang krimen sa unilateral nga desisyong ipa-cremate (pagsunog aron buhatong abo) ang mga patayng lawas nila Ka Oris ug Ka Pika. Pagsubay kuno kini sa mga protokol sa Covid-19 tungod kay matud niini, nagpositibo ang ilang lawas sa bayrus (butang nga wala usay laing makapamatuod). Gibuhat kini sa AFP bisan padulong na kaniadto ang igsoon ni Ka Oris para kuhaon ang iyang lawas.

Gihikaw sa AFP ang tanang posibilad para ipa-awtopsiya ang patayng lawas sa independyenteng mga duktor. Sukwahi usab kini sa gihangyo sa iyang mga pamilya ug sa rebolusyonaryong kalihukan nga ibalik ang iyang lawas sa Siargao Island sa Surigao del Norte para makita sa katapusang higayon sa iyang pamilya. Nailo ni Ka Oris ang iyang asawa nga si Maria Malaya, ug ilang duha ka anak. AB

# Sa matag moulan og kabangis

**W**alay kahimutangan ang kalisang sa mga lumulupyo sa Sityo Damugnay, Los Angeles, Butuan City niadtong Nobyembre 3 tungod sa walay-puas nga pagpamomba sa mga helikopter sa Armed Forces of the Philippines (AFP) sa ilang lugar.

Sa usa ka bidyo nga kuha sa usa lumulupyo, mabatian ang kahadlok ug kalisang sa mga tawo. Madungog ang kusog nga pagbusikad ug sunud-sunod nga buto, lakip ang mga singgit ug iyagak. Sa ulahing bahin sa bidyo makitang mibiya sa ilang mga balay mga tawo.

Gikumpirma sa pamahayag ni Ka Diwa Habagat sa Bagong Hukbong Bayan (BHB)-Agusan del Norte ang nasinati sa mga lumulupyo. Siya nagkanayon nga ala 1:45 sa maong kahaponon, dili moubos sa upat ka dagkung bomba ang gihulog sa mga helikopter nga Black Hawk, ug gatusan nga mga bala sa kalibre .50 nga masinggan ang gipaulan sa mga umahan ug bukid.

Ang insidente sa Butuan City lakip sa tulo ka natahong pagpamomba sa Mindanao sulod lamang sa lima ka adlaw. Niadtong Oktubre 30, gibomba ug giistraping ang Sityo Gabunan, Barangay Dumalaguining, Impasug-ong, Bukidnon gikan alas 12:40 sa tungang gabii hangtud pasado alas-2 sa kaadlawon. Sa maong panahona, dili moubos sa unum ka dagkung bomba ug dose-dosenang rocket ang gipaulan sa AFP sa lugar.

Subling gibomba ang parehong

barangay niadtong Nobyembre 2, alas-9 sa gabii. Katugbang sa dili moubos sa tulo ka toneladang bomba ang gihulog sa upat ka eroplanong OV-10. Lakip dinhi ang tag-upat nga bombang adunay gibug-atong 250 libra ug 500 libra. Tungod sa sobra-sobra nga bomba, sunud-sunod nga gitay-oy ang yuta ug nasunog ang dakung bahin sa kabukiran. Hugot kining gikundena bisan sa mga syentista nga nagsulting ang pagsunog sa lapad nga kalasangan dugang sa pag-init sa kawangangan.

Sulod sa 12 ka semana gikan sa tungatunga sa Agosto hangtud unang semana sa Nobyembre adunay natahong unum ka ka susamang pagpamomba. Katugbang kini sa usa ka serye sa pagpamomba matag duha ka semana. Duha sa mga insidente ang sa Eastern Visayas ug usa sa Cagayan Valley.

Dili moubos sa duha ka sibilyan ang nataho nga namatay tungod sa mga pagpamomba, ug pipila ang nasamdan. Si Ruben Darasin, mag-uumang taga-Barangay Balang-balang sa Remedios T. Romualdez, ang namatay humang midagan padulong sa suba tungod sa pagkataranta dihang gibombahan ang bukirong bahin sa

Sityo Damugnay. Mga samad ug pangus sa kalawas usab ang nahilagum sa mga nag-uma tungod sa paglikay sa peligrong maigo sa pagpamomba.

Sa Bobon, Northern Samar niadtong Setyembre 16, tungod usab sa kahadlok bunga sa pagpanganyon ug pagpamomba nakuhaan ang usa ka mabdos ug namatay. Duha ka bala sa 105mm nga kanyon ug dili moubos sa 11 ka rocket ang gipaulan sa militar sa lugar gikan alas-3 sa kaadlawon hangtud alas-10 sa buntag.

Lima ka mag-uuma usab ang biktima sa pagpang-istraping sa 20th IB ug mga pulis sa magkabulag nga insidente sa Barangay Epaw, Las Navas niadtong Oktubre 14 ug Barangay San Vicente, Catubig sa Samar sa misunod nga adlaw. Duha sa mga biktima ang nasamdan ug usa ang iligal nga gidakop.

Gatusan usab ang hilabihang nahadlok tungod sa mga pagbusikad. Sa insidente sa Butuan City, bisan ang mga lumulupyo sa upat nga kasikbit nga barangay nabalakang madamay sa pagpamomba. Sa laing bidyo sa pagpamomba sa Dumalaguining, nagpadayag usab ang mga lumulupyo sa ilang kahadlok nga mabutang sa peligro ang kinabuhi sa ilang mga kapamilya.

Tungod sa teroristang epekto sa pagpamomba gikan sa ere, suportado kini sa mga bakak nga pugos nga ginapadawat sa publiko. Asintadong operasyon kuno ang paghulog og mga bombang adunay gibug-atong 500 libra (katugbang sa halos 230 kilos) bisan giguba niini ang langkob sa 90-183 metro palibot, ug mas lapad pa kung sukdon ang naabot sa mga shrapnels sa bomba.

Niadtong Nobyembre 5, gibalita ang pag-abot sa Mindanao sa unum ka dugang Black Hawk nga helikopter, nga labawng magsabwag og terror sa mga komunidad ug bukid. Apan matud sa BHB-Agusan del Sur, kinahanglan ang pagbutyag sa tagabaryo sa maong mga kabangis hinayhinay nga matransporma ang kahadlok ngadto sa kolektibong kaisog. **AB**



## **“Yuta, Ayuda ug Hustisya!” singgit sa mga mag-uuma ug lumad**

GATUSAN KA MAG-UUMA gikan sa Southern Tagalog ug Central Luzon ang nagmartsa padulong sa Mendiola sa Manila niadtong Oktubre 21. Giduso nila ang tinuod nga reporma sa yuta, ₱15,000 nga subsidyo ug hustisya alang sa mga biktima sa pagpanglapas sa tawhanong katungod. Nanawagan usab sila sa pagbasura sa Rice Tariffication Law.

Adunay pareho nga mga programa nga gilunsad sa Bacolod City sa Negros, Iloilo City, Naga City sa Bicol ug sa gawas ng Department of Agrarian Reform sa Cebu City sa Central Visayas .

Niadtong Oktubre 29, ang mga lumad ug progresibong grupo nagprotesta atubangan sa upisina sa National Commission on Indigenous Peoples (NCIP) sa ika-24 ka tuig nga anibersaryo sa pagbalaod sa Indigenous People’s Right Act of 1997 (IPRA). Nanawagan sila sa pagbasura sa maong balaod ug pagwagtang sa NCIP. Sumala nila, nagsilbi lang silang mga instrumento sa reaksyunaryong estado alang sa lapad nga pagpangilog sa yutang kabilin sa mga lumad ug pagdumili sa ilang katungod sa kaugalingong paghukum.

### **5 mag-uuma sa Masbate, gimasaker**

LIMA KA MAG-UUMA ang gimasaker sa mga pulis niadtong Oktubre 24, sa Barangay Bugtong, Mandaon, Masbate. Gipagawas sa pulis nga mga myembro sa Bagong Hukbong Bayan (BHB) ang mga biktima nga misukol kuno dihang arestuhon, butang nga gipanghimakak sa BHB-Masbate. Ginasuta pa sa BHB ang pangalan sa mga biktima.

Sa Barangay Poblacion, Ninoy Aquino, Sultan Kudarat, gipatay sa mga ginsakpan sa 7th IB ang kontra-minang aktibista nga si Filimon Agsim niadtong Oktubre 22. Ginapagawas sa militar nga nagpakamatay ang biktima apan matud sa iyang pamilya, grabeng mga bun-og ug mga timailhan sa tortyur ang patayng lawas ni Agsim.

**Iligal nga pag-aresto.** Sa Bulacan, 40 ka mangingisda, lakip ang unum ka bata, ang gidakon sa mga sundalo ug CAFGU sa Barangay Pamarawan, Malolos niadtong Oktubre 29. Gidala ang mga biktima sa detatsment sa Barangay Taliptip sa kasikbit nga lungsod sa Bulacan. Didto, pugos sila nga gipatrabaho. Pito ka lain pang residente, lakip ang usa ka bata, ang pugos usab nga gipatrabaho sa maong adlaw.

### **Teror sa Abra-Apayao**

SUNOD-SUNOD ANG GIHIMONG kalapasan sa mga sundalo sa 7th ID sa tawhanong katungod gikan sa Hulyo hangtud Agosto. Ang mga kaso natala sa mga lungsod sa Tineg, Lacub ug Malibcong sa Abra; ug mga lungsod sa Kabugao ug Conner sa Apayao. Adunay sakit nga mikaylap usab sa mga komunidad tungod sa impeksyon sa mga sundalo.

**Pag-aresto.** Sa pasangil nga myembro siya sa Bagong Hukbong Bayan, giaresto ang mag-uuma nga si Jerome Cudiyen sa Sityo Talipugo, Buneg, Lacub. Gikawat ang iyang selpon ug tinigum nga pagkaon, ug pugos siyang gipagiya sa operasyon. Human niini, pipila ka adlaw siyang gipriso ug gitortyur sa kampo sa 24th IB, ug gitupukan sa wala mailhing tambal. Laing tulo pa ka mga silingan sa biktima ang gidakop sa Barangay Poblacion sa Lacub.

**Pagpamig-ot.** Unum ka lumulupyo sa Sityo Talipugo ang gidakop ug giinteroga sa sulod sa pipila ka oras. Duha kanila ang gipugos sa paggiya sa usa ka operasyon. Sa Sityo Baliwan, Katablangan, Conner, kaniadtong Hulyo 28, gidakop ug giinteroga si Romeo Sabaway ug iyang duha kabatan-ong anak.



**#AcademicBreakNow sa Baguio.** Gipatuman sa upat ka unibersidad sa Baguio City ang panawagan sa mga estudyante alang sa mubong bakasyon gikan sa ilang mga asig-natura o *academic break*. Matud sa mga estudyante, hugot ang pangina-hanglan aron makapahulay sila sa kadaghan ug kabug-at sa mga reki-sito sa eskwelahan. Miulbo ang pro-testa sa pagtapok sa 400 ka estud-yante ug magtutdlo sa Saint Louis University niadtong Nobyembre 1. Gitakda ang *academic break* gikan Nobyembre 2 hangtud 8.

**Tigpamaba ni Duterte, gimakmak sa didto US.** Gimakmak sa mga kli-yente sa usa ka restoran ug mga aktibista sa US si Harry Roque, tigpamaba ni Rodrigo Duterte, niadtong Oktubre 30. Anaa sa New York, kanhi si Roque aron ipugos ang kaugali-ngong mahimong myembro sa Inter-national Law Commission, ang por-masyong nagatuboy og mga abuga-do sa International Criminal Court. Gitawag siyang “kriminal sa gubat” ug “maluho” sa mga aktibista.

**Pagsukol batok pribatisasyon sa Cebu.** Nagprotesta atubangan sa *city hall* niadtong Oktubre 27 ang People’s Coalition against Privatiza-tion-Cebu aron babagan ang pla-nong pribatisasyon sa Metropolitan Cebu Water District. Panawagan sa koalisyon ang pagpanalipud sa ka-tungod sa katawhan sa tubig, sanita-syon ug uban pang katilingbanong serbisyo.

**Mamumuo sa panglawas sa Maynila.** Nagrali ang mga mamumuo sa panglawas sa Tondo Medical Center (TMC) niadtong Oktubre 27 aron iduso paghatag sa natanggong ni-lang benepisyo. Kapin 10 ka mamu-muong panglawas na ang nagluwat sa ospital tungod sa kawalay pro-teksyon, sobrang trabaho ug ubos nga sweldo. Walay dugang badyet ang ospital luyo sa padayon nga pagdaghan sa mga pasyente niini.

# Mga kahugpungang gitukod sa militar, ginagamit alang sa mina, plantasyon

Dili masulbad sa "pederasyon sa mga *people's organization* (organisasyon sa katawhan)" sa militar ang dugay nang problema sa mga mag-uuma ug Lumad. Mao kini ang tubag sa Pambansang Katipunan ng mga Magbubukid-Southern Mindanao Region (PKM-SMR) sa gibalita niadtong ikatulong semana sa Oktubre nga nagtukod ang 10th ID sa kuno pederasyon sa mga organisasyong masa sa rehiyon.

Matud sa tigpamaba sa PKM-SMR nga si Restituto Baguer, dili masulbad sa mga organisasyong gitukod sa militar ang kawad-on sa yuta ug uban pang porma sa pagpahimulos sa mga mag-uuma ug Lumad. Sa kamatuoran, ingon niya, "gipasamot kini sa palisiya sa gubernong Duterte nga uyon sa kumbersyon sa yuta para sa kapitalistang mga plantasyong *monocrop* (nagatanom lang og usa ka tipo sa tanum), malukpanong operasyon sa pagmina, agroturismo ug mga proyektong imprastruktura."

Gipunting ni Baguer ang dili moubos sa 18 ka lungsod ug syudad sa rehiyon kung diin liboan ka pamilyang mag-uuma ang gipalayas aron hatagag dalan ang pagpalapad sa mga plantasyon. Niining mga lugara, nagsilbing makinarya ang gitukod nga mga organisasyon sa militar para mapaspas ang pagpangilog sa mga umahan og humay, mais, utan ug uban pang pananum.

Gipananglitan ni Baguer ang kanhing mga organisasyon sa mag-

uuma ug unyo sa mga mamumuo sa Maragusan, Davao de Oro nga nawad-an og gahum human sila pugos nga gipasurender isip mga myembro sa Bagong Hukbong Bayan (BHB). Tungod niini, nakapatuyang ang mga kapitalistang plantasyon sa pagpangilog og yuta sa takuban sa mapahimuslanong *agricultural ventures agreement*. Matud pa kang Baguer, mas pabor sa mga kumpanya nga mangangkon na lang og mga umahan kaysa mugasto sa rehabilitasyon sa yuta nga giguba na sa mga deka-dekadang *monocrop* nga plantasyon.

Aduna usay dili moubos sa 37,000 ka ektarya nga giaprubahan na aron sudlon sa mga kumpanya sa mina. Gawas pa niini, adunay usa ka milyong ektarya pa ang gipailalum sa mga aplikasyon sa pagmina sukad 2017. "Gigarantiya na sa mga kumpanya sa mina ug agroturismo ang lungsod sa Talaingod ug ang Bukid Pantaron, mao nang walay undang ang gyera sa Armed Forces of the Philippines (AFP) batok sa mga Lu-

mad sa lugar," matud ni Baguer. "Nahimong tig-apruba na lamang ang mga gitukod nga organisasyon sa AFP para sa pagpasulod niining mga makaguba nga proyekto," dugang niya.

Gitin-aw sa PKM nga walay programa ang maong mga organisasyon sa AFP para lumpagon ang gahum sa mga agalong yutaan, sa libreng pag-apud-apud sa yuta, o paghatag og komprehensibong ayuda alang sa pagpalambo sa produksyon. "Walay kampanya aron patas-an ang presyo sa among mga produkto, ug paubson ang mga balayronon sa pagbuwad ug pagpagaling sa ani. Wala gibawal ang usura," saysay pa ni Baguer.

Sa kinatapusan, gibutyag ni Baguer nga ang nasangpit nga mga organisasyon ug ang ilang mga aktibidad nga gipasiugdahan sa 10th ID nagsilbing dekorasyon lamang aron ingnong nagmadaugon ang ilang kampanyang kontra-insurhensya. "Mas grabe, gipangwartahan kini sa militar," dugang niya.

Sa Southern Leyte, nagpasiugda usab ang 8th ID sa pagtukod og mga "pederasyon" sa mao gihapong tumong.

Dili na bag-o ang pagtukod sa AFP og mga organisasyong pang-atbang kintahay sa mga organisasyong masa sa mga baryo ug komunidad. Ilalum sa Oplan Bayanihan sa rehimeng US-Aquino III, ang mga "peace and development team" nga nagkampo sa mga komunidad pugos nga nagtukod og "counter organization" sa mga mag-uuma, kabatan-onan ug kababayan-an. Kining tanan pakyas nga bungkagon ang panaghiusa sa mga lumulupyo sa baryo. Nagpabilin pa gihapong nagbarug sa mga baryo ang PKM.

Ang PKM ang rebolusyonaryong organisasyon sa mga mag-uuma nga hugot nga katimbang sa BHB sa pagpaaslang sa rebolusyong agraryo. **AB**



# Asdang, mga mamumuo sa Southern Tagalog!

**N**akahinabi sa Ang Bayan si Andres Obrero, organisador sa Revolutionary Council of Trade Unions (RCTU) sa Southern Tagalog. Kanhi siyang mamumuo sa industriya sa pagmanupaktura (semiconductor) ug nagserbisyo sa kalihukan sa pamuo sulod sa pila na ka dekada.

## 1) Unsa ang mga isyu nga giatubang sa kalihukan sa mga mamumuo karon sa rehiyon?

Sa wala pa miulbo ang pandemya, gihapak na sa pasistang kaaway ang kalihukan sa mga mamumuo sa rehiyon. Kini gihulagway sa kaylap nga *red-tagging* sa mga lider gikan sa pabrika ngadto sa sentro sa militanteng unyon, ug ang pag-aresto sa mga mamumuo ug ang pagpresentar kanila isip mga misrender nga myembro sa New People's Army (NPA).

Dugang pa, adunay mga pagpaniktik ug balay-balay nga pagbisita sa mga iladong organisador ug mga lider sa kalihukang pamuo aron sa paghasi kanila. Ang ubang mga lider sa pamuo ug organisador napugos sa pagsangtwaryo ug pagtago tungod sa kagrabe sa pagpanumpo ug *red-tagging*.

Tungod sa kagrabe sa pagpanumpo, dili ikalimod nga aduna kini temporaryo nga negatibong epekto sa mga lider ug sa mga mamumuo mismo sa mga lugar nga ilang gilihukan. Giubanan kini sa mga restriksyon sa paglihok tungod sa militaristang protokol nga gipatuman tungod sa pandemya.

Bisan pa niini, ang rebolusyonaryong gimbuhaton nagapadayon nga dunay dobleng pag-amping. Gipatigbabawan ang mga karaang pamaagi sa tago nga paglihok aron luwas nga makadugtong sa mga mamumuo ilabina sa mga unyon nga naglunsad sa ilang mga pakigbisog.

## 2) Giunsa pagpahaum sa kalihukang mamumuo sa mga restriksyon ug pagpanghasi ilalum sa pandemya?

Tungod sa pandemya, nausab ang pamaagi sa paglihok sa mga mamumuo apan ang ilang kasuko ug diskontento wala mawala. Uban sa paningkamot ug dedikasyon sa mga organisador ug mga lider sa pamuo nga makigbatok sa pagpanumpo, hinay-hinay nga napatigbabawan ang kahadlok nga molihok. Gitun-an ug gipalambo ang lain-laing pamaagi sa pagpalihok ug pakig-alayon sa masang mamumuo samtang gikonsidera ang kaluwasan ug seguridad sa mga organisador ug lider-mamumuo.

Epektibong nagamit ang lain-laing pamaagi sa pagpahigayon sa *online* ug pisikal nga mga pagtoon, konsultasyon ug mga tigung, ingon

man sa pag-organisa ug pagpalapad. Pamatuod niini ang subling pagsaka sa ihap sa mga mamumuo nga misalmot sa mga mobilisasyon bisan taliwala sa pandemya.

Pipila ka mga unyon usab ang malampuson nga nakaangkon og paborableng *collective bargaining agreement* (CBA) taliwala sa pandemya sa Covid-19 ug ang teroristang atake sa estado sa kalihukang pamuo. Nakalunsad sila og mga kolektibong aksyon aron mapugngan ang dili paghatag sa gikinahanglang tabang ug tukmang mga protokol aron matabangan ang mga mamumuo nga mabatukan ug maluwas sila gikan sa impeksyon sa Covid-19.

Ang dagkong kadaugan nga nakab-ot sa mga mamumuo sa paglunsad og mga kolektibong aksyon nag-silbi nga ehemplo ug inspirasyon sa ubang mga unyon.

## 3) Unsa ang pinakadakung isyu nga giatubang sa mga mamumuo sa rehiyon karon?

Ang nag-unang isyu ug kampanya nga giatubang sa mga mamumuo mao ang isyu sa suhulan, trabaho ug katungod o mga kampanya batok sa ulipong suhulan; kawalay trabaho, dinaghang pagtangtang sa trabaho ug kontraktwalisasyon; paglapas sa batakang katungod sa pamuo ug grabeng pagpanumpo sa estado.

Makita sa rehiyon ang labing dunot nga kahimtang sa suhulan sa nasud. Ginapatuman dinhi ang lain-laing lebel o ang-ang sa suhulan subay sa lain-laing mga balaod ug mga palisiya sa suhulan, sama sa *two-tiered wage system*, Barangay Micro-Business Employment Act nga nagtugot sa mga kapitalista nga adunay kapital nga ₱3 milyon paubos sa pagpatuman og suhulan nga ubos sa gitakdang minimum; ug pagtugot sa mga ahensya sa pamuo nga mangilkil og 10% sa ang suhulan sa mga mamumuo. (Sa pagkakaran, ₱400 lang ang gitakdang minimum nga inadlaw sa

"Asdang..." ipadayon sa panid 8

### Unsa ang RCTU?

ANG RCTU USA ka konseho nga gilangkuban sa mga rebolusyonaryong lider-mamumuo ug mga unyonistang myembro ug dili myembro sa Partido Komunista ng Pilipinas. Kabahin kini sa lapad nga network sa tago nga rebolusyonaryong kalihukan sa kalihukang mamumuo.

Ang RCTU nagrepresentar sa mga unyon sa mga mamumuo ug ilang mga myembro sa National Democratic Front of the Philippines.

Konseho kini ug dili pormal nga rebolusyonaryong organisasyong masa tungod kay sa punto de bista sa Marxismo-Leninismo-Maoismo, duha ra ang organisasyon sa mga mamumuo—ang ilang unyon nga mao ang makinarya sa pakigbisog batok sa kapital ug sa ilang politikanhong Partido, ang Partido Komunista.

## Opensiba sa BHB sa Iloilo

GIPABUSIKARAN SA USA ka yunit sa Bagong Hukbong Bayan (BHB)-Panay ang nagpatrulyang kontra-insurhensiyang yunit sa 606th Mobile Company sa pulis niadtong Oktubre 24 sa Barangay Jolason sa lungsod sa Tubungan, Iloilo. Duha ka pulis ang nasamdan sa opensiba. Ayha niini, gipabuthan sa BHB ang detatsment sa maong yunit sa kasikbit nga Barangay Mayang sa parehong adlaw.

Sa Masbate, tulo ka pulis sa 2nd Police Mobile Force Company ang napatay ug duha ka lain pa ang samaron sa opensibang aksyon sa BHB-Masbate sa Barangay Badiang, Catangian niadtong Oktubre 9.

Niadtong Setyembre 20, gipabuthan sa BHB-Western Samar (Arnulfo Ortiz Command) ang nag-operasyong tropa sa 46th IB sa Barangay Bugho, Pinabacdao. Usa ang kumpirmadong napatay samtang upat ang nasamdan sa mga sundalo. Samtang, gisunog sa mga Pulang manggugubat sa BHB-Northern Samar (Rodante Urtal Command) ang giabandunang kampo sa 20th IB sa Barangay San Miguel, Las Navas niadtong Setyembre 1.

## Sundalong naglasong sa Bukidnon, gidumog sa mga lumulupyo

GIDUMOG SA TAGABARYO ang usa ka naglasong nga sundalo sa Barangay Calapaton, Kitaotao, Bukidnon niadtong Oktubre 17. Hubog ang maong sundalo ug paturagas nga nagpabuto nga nagresulta sa pagkasamad sa pito ka sibilyan. Matud sa mga residente, namusil ang sundalo human adunay nakalalis samtang nagdula sa ilegal nga sugal nga "hantak."

Myembro sa 72nd IB ang maong sundalo ug nakakampo sa Barangay Calapaton.

Matud sa Bagong Hukbong Bayan sa Southern Mindanao, ginabutyag sa nasangpit nga pagpamusil ang kahiwian sa Re-tooled Community Support Program (RCSP) sa AFP. "Takuan lamang ang RCSP. Ang tinuod magkakumbinang kampanya kini sa saywar ug pagpaniktik batok sa masa ug nagpasabot sa pagkontrol sa ilang lihok, pagpanghadlok ug pagpanghasi aron pugngan silang magduso sa ilang panawagan alang sa yuta ug sa ekonomikanhon ug pulitikanhong katungod."

Nagtaho usab ang pipila ka mag-uuma nga regular silang ginapatawag sa mga sundalo aron "mag-report." Alang sa mga mag-uuma, babag ang RCSP sa ilang panginabuhian. Adunay usa ka higayon nga tibuok adlaw silang gipaabot sa mga sundalo aron lang pangutan-on kung aduna ba silay namatikdang lihok sa BHB sa lugar.

"Asdang...", gikan sa panid 7

Rehiyon 4-A.)

Sa wala pa ang pandemyang Covid-19, anaa sa 70%-80% sa mga mamumuo sa mga pabrika sa rehiyon ang mga kontraktwal. Daghan sa mga unyon ug asosasyon nga nangampanya alang sa regularisasyon nakakuha na og pasiunang paborableng desisyon sa Department of Labor and Employment (DOLE) sa Rehiyon 4-A. Natukod ang ilang mga organisasyon nga nagaasdang sa mapadayunon ug aktibong pakigbisog sa mga mamumuo alang sa panawagan nga ipatuman ang regularisasyon sa mga kontraktwal. Sa pikas bahin, daghan niining mga paborableng desisyon ang gibalibaran sa kalihim sa DOLE.

Padayon pa gihapon ang tero-rismo sa estado sa kalihukang pamuo sa rehiyon. Gibalay-balay sa mga pwersa niini ang mga lider-mamumuo nga nanalipud sa tinuod nga unyonismo. Wala pa gihapoy hustisya sa brutal nga pagpamatay, sa mga biktima sa "Bloody Sun-

day" ("Maduguong Domingo"), ang pinakamaduguon nga adlaw sa rehiyon ubos sa rehimeng Duterte.

### 4) Unsa ang hagit karon sa RCTU atubangan sa pagkusog sa mga atake sa nasudnon-demokratikong kalihukan?

Usa ka hagit alang sa mga myembro sa RCTU nga hugot nga gunitan ang pagpalambo sa rebolusyonaryong kalihukang masa sulod sa langkob niini ug hugot nga motabang sa pagpalambo sa rebolusyonaryong kalihukan sa kabanikanhan.

Padayon natong iasdang ang rebolusyonaryong kalihukang masa sa kasyudaran, ihigmata, organisahon ug palihukon ang halapad nga hanay sa hut-ong mamumuo ug uban pang demokratikong pwersa sa nagkahiusang prente. Sila ang atong lig-ong pwersa nga makatimbayayong sa anti-pasista ug anti-imperyalistang pakigbisog nga mosuporta sa antipyudal nga pakigbisog sa kaba-

nikanhan.

Nasayod ang mga mamumuo sa paborable kaayo nga sitwasyon sa paspas nga pagkadunot sa rehimeng US-Duterte ug nagkalalum nga mga siak sa nagharing hut-ong tungod sa pagpabor niini sa usa ka seksyon sa mga negosyante, politiko ug militar. Kinahanglan nga malangkubong pakusgon ang mga rebolusyonaryong pwersa ug labaw pang magpalig-on. Abton ang pinakalapad nga masa sa mga mamumuo aron ipaduul sila sa demokratikong rebolusyon sa katawhan.

Nag-unang tahas sa RCTU isip pagtabang sa BHB mao ang aktibong pagrekrut ug pagpasampa sa mga mamumuo sa BHB. Dugang pa, ang mga sakop sa RCTU padayong naghahatag og materyal nga suporta, importanteng personal nga mga butang, tambal, suplay medikal ug uban pang panginahanglan sa hukbo sa katawhan. Kabahin usad sa programa sa RCTU ang panawagang integrasyon sa BHB sa rehiyon. **AB**



## 22 ka aktibista ang napalingkawas

human **gibasura** sa mga **huwes** ang mga **search warrant** ug mga **kasong kriminal** batok kanila.



Pinakaulahi kanila si **Erlindo "Lino" Baez**, tigpamaba sa **Bayan-Batangas** nga gipagawas niadtong Oktubre 25.



### "NO JAB, NO PAY"

iligal nga iskemang **ginaduso** sa mga **kapalista** aron **hikawan sa suhulan** ang mga **mamumuong wala pa nabakunahan**. Kasumpay usab kini sa **"no vaccine, no work"** kung asa dili ginapatungha sa trabaho ang dili bakunado.

## 33 ka aktibistang gi-red tag sa NTF-ELCAC ang gipatay



sa nasud gikan Hulyo 2016. Lakip sila sa **421 ka aktibistang gipatay** nga nataho sa Karapatan sa parehong panahon.

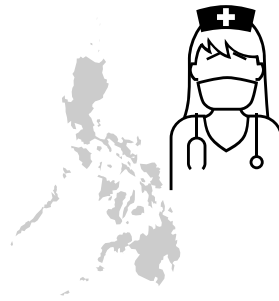
## 60,000 MT



### sa galunggong ang gitugutang giimport

sa nasud niadtong Oktubre. Nagresulta kini sa **pagkahagba** sa presyo sa **pagpalit sa isda** gikan sa mga **lokal nga mananagat** ug **pagkalugi nila**.

## 5-10%



### sa kinatibuk-ang ihap sa mga nars ang nag-resayn

sa lain-laing mga ospital sa nasud niadtong **unang tulo ka semana** sa **Oktubre** bunga sa **ubos nga suhulan**.

Gikan sa: *Private Hospitals Association of the Philippines*



## #HandsOffOurLibraries

panawagan sa mga akademiko batok sa "book purging" o **pugos nga pagpatangtang** sa mga libro nga **gideklrang subersibo** sa **NTF-ELCAC** ug **AFP** sa mga library.

## 180

### nag-operasyong sundalo ang gipalibutan ug "giaresto" sa 600 ka mag-uuma

sa Colombia niadtong Oktubre 22. Anaa sa lugar kanhi ang mga **sundalo** aron **dauton ang ilang mga pananom**. Gibuhian ang mga sundalo humang **nagsaad ang guberno** niini nga **ihunong ang bangis nga pagguba** sa mga **umahan** ug **uban pang reporma**.

## Striketober

### welga niadtong Oktubre sa mga mamumuo sa lain-laing bahin sa US

alang sa **dugang suhulan** ug **makitawhanong kundisyon sa paamuo**. Kapin **100,000 ka mamumuo** ang misalmot sa kinatibuk-ang **45 ka welga**. Karong tuiga mikabat na **255 ka welga** ang nalunsad sa **US**.

# Irolbak ang presyo sa lana!

**G**rabeng katagbawan ang naangkon sa mga lokal nga kumpanya sa lana sa pagsaka sa presyo sa produktong petrolyo sa niaging duha ka bulan. Sukad niadtong Enero niining tuiga, misaka ang presyo sa *diesel* og kapin sa ₱18 matag litro ug ₱20 matag litro ang gasolina. Ang presyo sa 11 ka kilo nga tangke sa LPG nimahal usab og kapin sa ₱100. Dungan sa pagtubo sa ginansya sa mga kumpanya, misaka usab ang kita sa kurakot nga rehimeng Duterte gikan sa patungpatong nga buhis nga gipahamtang niini sa lana.

Kining tanan dugang palas-anon sa katawhang Pilipino nga kanhi nang nabug-atan sa taas nga presyo sa palaliton ug pagkunhod sa kita ug suhulan tungod sa pandemya. Matud sa Ibon Foundation, sukad Setyembre, mitaas og ₱97.50 kada adlaw ang gasto sa mga drayber sa dyip 11 ka litro sa gasolina nga ginakonsumo matag adlaw. Mitaas usab og ₱1,653 ang gasto sa usa ka mag-uuma nga nagagamit og 190 ka litro nga diesel matag ektarya sa usa ka siklo sa pagpananum.

Matud usab sa Pamalakaya, nudugangan ang gasto sa gasolina sa mga mangingisda og ₱720 matag semana. Tungod niini, napugos sila nga managat sulod lang sa upat ngadto sa unum ka oras kumpara sa naandang walo ka oras aron makadaginot.

Siguradong mosaka usab ang presyo sa mga batakang palaliton ug serbisyo sa umaabot nga mga bulan. Dugang gasto kini sa transportasyon, pagpalit og pagkaon, sugnod alang sa pagluto ug uban pa. Napugos ang katawhan nga mag-antus atubangan sa kakulang sa subsidyo ug ayuda sa daghan kaayong ubos og kinitaan ug walay trabaho. (Niadtong Setyembre, ang tantos sa kawalay trabaho

misaka na usab sa 8.9%, tungod nag-una sa pagkaguba sa mga uma. Ang inflation o tantos sa pagsaka sa presyo sa palaliton gilauman nga molas sa 5% sa umaabot nga mga bulan. Ang mga presyo sa pagkaon ug ilimnon mao ang labing paspas nga misaka ngadto sa 5.6% sa Setyembre).

Samtang, nabulahan ang mga multi-bilyunaryo nga kapitalista nga nanag-iyas sa Petron, Shell Philippines, Chevron, Phoenix ug uban pang kompanya sa lana. Walay babag nga nagpaburot sa ganansya ang maong mga kumpanya ilalum sa balaod sa deregulasyon sa industriya sa lana.

Sa unang bahin lamang sa tuig, ang Petron, nga gipanag-iyahan sa burgesya-kumprador nga si Ramon Ang, nagdeklara og ₱3.87 bilyon nga netong kita. Ang Shell Philippines nitaho og ₱2.2 bilyones nga kita. Ang mas gamay nga kumpanyang Phoenix, nga gipanag-iyahan sa kroni nga si Dennis Uy, nakakuha og ₱252 milyon sa susamang panahon.

Nakatigum usab ang burukratakapistang rehimen og minilyon nga pondo pinaagi sa pagpataas sa presyo. Sa pagtuki sa Ibon, mokabat sa ₱6.72 matag litro sa *diesel*, ₱6.33 kada litro sa gasolina ug ₱33 matag

11-kilo nga tangke sa LPG ang makolekta sa gubyerno sa *excise tax* pa lang. Kung masuspende ang tanang buhis nga ipatong kanila, mokabat ngadto sa ₱17.50 o 25% ang makibhang sa presyo sa *diesel* matag litro ug ₱11.35 o 22.7% matag litro sa gasolina. (Ang kalkulasyon gibase sa presyo nga ₱50/litro sa *diesel* ug ₱70/litro sa gasolina.)

Gisugat sa lain-laing protesta ang walay pugong nga pagsaka sa presyo sa lana sukad sa katapusang semana sa Oktubre sa Metro Manila, Cebu, Panay ug ubang dapit. Ang mga nagprotesta nanawagan alang sa hinanaling pagpaubos sa presyo sa mga produktong petrolyo, pagbasura sa balaod sa deregulasyon sa industriya sa lana ug ang subling pagnasyonalisa sa kumpanyang Petron. **AB**

## Mga grupong Palestino, gigip-ot sa Israel

UNUM KA ORGANISASYONG tigpanalipud sa tawhanong katungod sa mga Palestino ang “giakusahan” o ginganlan sa gubyerno sa Israel isip mga “teroristang organisasyon” niadtong Oktubre 22.

Kini nga mga grupo mao ang Al-Haq, Addameer Prisoner Support and Human Rights Association, Defence for Children International Palestine, Bisan Center for Research and Development, Union of Palestinian Women’s Committees ug Union of Agricultural Work Committee. Una nang gideklara sa Israel nga “terorista” ang grupong Samidunon Palestinian Prisoner Solidarity Network niadtong Pebrero.

Matud sa Samidunon, giakusahan silang mga “terorista” tungod kay epektibo nilang nahagit ang mga krimen sa Israel batok sa mga Palestino. Matud niini, seguridad nga pagagamiton ang “teroristang deklarasyon” aron arestuhon ang mga myembro niini, bungkagon ang mga organisasyon ug pasirad-an ang ilang mga upisina ug ideklara kining “iligal” sulod mismo sa mga giokupang teritoryo.

**Presyo ng petrolyo 2020-kasalukuyan**

